II

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och vars offentliggörande inte är obligatoriskt)

BESLUT

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 10 december 2008

om statligt stöd C 52/06 (f.d. NN 73/06, f.d. N 340/06) som Polen delvis genomfört till förmån för Odlewnia Żeliwa "Śrem" S.A.

[delgivet med nr K(2008) 7049]

(Endast den polska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2009/523/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha givit berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Den 1 juni 2006 anmälde de polska myndigheterna ett omstruktureringsstöd till Odlewnia Żeliwa "Śrem" (nedan kallat *Odlewnia Śrem*), främst i form av en uppdelning av återbetalningen av offentligrättsliga skulder i delbetalningar. Det har befunnits att vissa av åtgärderna hade beviljats efter Polens EU-anslutning utan kommissionens godkännande. De har därför betraktats som olagligt stöd.

(2) Genom en skrivelse av den 6 december 2006 meddelade kommissionen Polen sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende stödåtgärderna.

(3) Kommissionens beslut att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på det planerade stödet.

(4) Den 31 januari 2007 framförde de polska myndigheterna sina synpunkter med anledning av inledandet av granskningsförfarandet. Inga synpunkter lämnades av tredje parter.

(5) Den 15 april 2008 bad kommissionen de polska myndigheterna lämna tilläggsuppgifter.

(6) De polska myndigheterna svarade den 30 april 2008 och meddelade kommissionen att de dragit tillbaka de planerade stödåtgärderna. Kommissionen kunde dock inte betrakta detta som en återkallelse i enlighet med artikel 8 i rådets förordning (EG) nr 659/99 [1], eftersom det anstånd med återbetalningen av en skuld som redan hade beviljats lett till faktiska effekter för stödmottagaren och gav företaget en klar fördel i jämförelse med andra företag som betalade sina offentligrättsliga skulder inom utsatt tid.

[1] EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

II. **BESKRIVNING AV STÖDMOTTAGAREN OCH OMSTRUKTURERINGEN**

Stödmottagare

(7) Gjuteriföretaget Odlewnia Śrem inledde sin produktion 1968. Företaget tillverkar främst järngjutgods för varvsindustrin. Privatiseringen av företaget inleddes 1999, då polska staten sålde 85 % av aktierna till CENTROZAP (44,9 %), BANK PEKAO (25,1 %) och de anställda (15 %). En av orsakerna till att stödmottagarens situation förvärrades var de finansiella problemen hos den största aktieägaren CENTROZAP, som under en tid innehade 71,4 % av aktierna i Odlewnia Śrem. För närvarande ägs Śrem av företaget PIOMA-ODLEWNIA, som innehar 85,1 % av aktierna. Enligt de polska myndigheterna har Odlewnia Śrem en andel på 6–8 % av den polska marknaden för järngjutgods. Företaget har sitt säte i ett område som är berättigat till regionalstöd enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget.

Nationellt förfarande

(8) Processen för att omstrukturera Odlewnia Śrem inleddes 2003. Den första omstruktureringsplanen utarbetades 2004 och godkändes av ordföranden för byrån för utveckling av industrin (Agencja Rozwoju Przemysłu, ARP).

(9) Enligt de polska myndigheterna ville Odlewnia Śrem dra nytta av ändringarna av lagen av den 30 oktober 2002 om statligt stöd till företag av särskild betydelse för arbetsmarknaden. Dessa gav utökade möjligheter att avskriva offentligrättsliga skulder (avsnitt 5a), men innebar också ytterligare krav på företaget, bland annat en överenskommelse om överföring av dess tillgångar till ett oberoende företag, benämnt Operator. Endast ett företag som helt och hållet ägs av ARP eller staten kan bli Operator. Avsikten var att Operators försäljning av tillgångarna skulle täcka åtminstone en del av det omstrukturerade företagets offentligrättsliga skulder. De återstående fordringarna skulle avskrivas efter det att omstruktureringsprocessen avslutats. Enligt kapitel 5a i lagen gick tidsfristen för att genomföra omstruktureringen ut den 19 mars 2006, men vid denna tidpunkt hade Operator inte lyckats sälja tillgångarna. Trots detta beslutade ordföranden för ARP den 27 juni 2006 att avsluta omstruktureringen av företaget, och förklarade i sitt beslut att gjuteriföretaget hade uppnått lönsamhet och att ett slutförande av omstruktureringen endast skulle förutsätta att kommissionen godkände delbetalningen av de offentligrättsliga skulderna. Eftersom förfarandet enligt kapitel 5a inte kunnat avslutas med framgång bad företaget de fem offentligrättsliga fordringsägarna godkänna anståndet med betalningen av skulderna i enlighet med mer allmänt tillämpade skatterättsliga bestämmelser. Detta var mindre fördelaktigt för fordringsägarna jämfört med en tillämpning av bestämmelserna i kapitel 5a.

Omstrukturering

(10) Enligt de polska myndigheterna uppgår kostnaderna för omstruktureringen till 43,6 miljoner zloty. Kostnaderna för den ekonomiska omstruktureringen uppgår till ca 75 % av de sammanlagda omstruktureringskostnaderna. Återstoden utgörs främst av kostnader som hänger samman med moderniseringen av företagets infrastruktur.

(11) Omstruktureringsplanen omfattar för det första en modernisering av produktionsanläggningen och investeringar för att förbättra administrationen av Odlewnia Śrem (t.ex. införande av datasystemet SAP R/3 som företagets främsta it-verktyg).

(12) För det andra går omstruktureringen till stor del ut på en ekonomisk omstrukturering, dvs. främst delbetalning och avskrivning av offentligrättsliga skulder. Dessutom beviljades inom ramen för den överenskommelse om omstrukturering som den 17 maj 2005 gjorts med fordringsägarna en partiell avskrivning av de civilrättsliga skulderna till ett belopp av 1,4 miljoner zloty.

(13) För det tredje minskade Odlewnia Śrem antalet anställda från 1 776 år 2002 till 1 457 år 2005. Företaget planerar inte någon ytterligare omstrukturering på personalområdet. De polska myndigheterna har dock meddelat att det tillfälliga upphävandet av tillämpningen av kollektivavtalet för företag (Zakładowy Układ Zbiorowego Pracy, ZUZP) leder till sänkta kostnader för förmåner för de anställda, eftersom företaget temporärt befriats från betalning av avgifter till företagens socialförmånsfond (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych).

(14) Omstruktureringen av tillgångarna gick ut på att hyra ut tillgångar som inte är knutna till produktionen, bl.a. ett hotell (Ośrodek Wypoczynkowy i Ostrowieczno) och andra objekt, till ett sammanlagt belopp av 0,4 miljoner zloty. Vidare planeras försäljning av tillgångar till ett sammanlagt belopp av ca 2,6 miljoner zloty. Denna åtgärd har ännu inte genomförts.

(15) Innan kommissionen inledde förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget hade den underrättats om att företaget sedan 2003 försökt hitta en ny investerare och de polska myndigheterna hade framhållit betydelsen av en privatisering av företaget för att det skulle kunna uppnå lönsamhet på lång sikt. De polska myndigheterna har meddelat kommissionen att detta mål uppnåtts, eftersom 85,1 % av företagets aktier har sålts till det privata företaget PIOMA-ODLEWNIA.

(16) Odlewnia Śrem har skurit ned sin produktionskapacitet av järngjutgods från 57 000 till 55 000 ton per år. Företaget planerar ingen vidare minskning av produktionskapaciteten, och hävdar att en sådan skulle utgöra ett hot mot företagets lönsamhet. De polska myndigheterna föreslog två alternativa kompensationsåtgärder. För det första har företaget minskat produktionen av järngjutgods till industriutrustning med 50 % (från ca 11 000 ton till 5 500 ton). För det andra har de polska myndigheterna meddelat att företaget avser att upphöra att producera järngjutgods för vindkraftverk.

III. **BESLUT ATT INLEDA ETT FÖRFARANDE ENLIGT ARTIKEL 88.2 I EG-FÖRDRAGET**

(17) Kommissionen beslutade inleda det formella granskningsförfarandet, eftersom den hyste tvivel om huruvida omstruktureringsstödet var förenligt med den gemensamma marknaden. Till grund för kommissionens tvivel ligger fyra faktorer.

(18) För det första tvivlade kommissionen på att Odlewnia Śrem kunde anses som ett företag i svårigheter i den mening som avses i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter [1] (nedan kallade *riktlinjerna från 2004*) och därmed vara berättigat till omstruktureringsstöd, eftersom Odlewnia Śrem uppvisade en nettovinst på 3,9 miljoner zloty år 2005.

(19) För det andra tvivlade kommissionen på att omstruktureringsplanen skulle kunna återställa stödmottagarens långfristiga lönsamhet, eftersom den föreföll vara inriktad på betalning av skulderna och täckande av driftskostnaderna, och företaget föreföll ha svårigheter att hitta en privat investerare.

(20) För det tredje tvivlade kommissionen på att stödet skulle begränsas till vad som var absolut nödvändigt och att företagets egna bidrag var betydande och så stort som möjligt. Detta berodde i synnerhet på att de polska myndigheterna inte hade lagt fram några konkreta planer för privatiseringen i vilka det egna bidraget skulle ha varit betydligt större.

(21) Kommissionens tvivel gällde också kompensationsåtgärderna, eftersom Polen inte hade påvisat att den minskning av produktionen som nämns i skäl 16 faktiskt utgjorde en kompensationsåtgärd, och inte enbart hade yttre orsaker, såsom minskad efterfrågan eller bristande förmåga att konkurrera på de marknader där företaget är verksamt.

IV. **PARTERNAS SYNPUNKTER**

(22) Till kommissionen har inkommit synpunkter endast från de polska myndigheterna.

De polska myndigheternas synpunkter

Ändringar rörande de statliga stödåtgärderna

(23) De polska myndigheterna har meddelat kommissionen vissa ändringar rörande det stöd som beviljats efter anslutningen, vilket för närvarande bör uppgå till 24,2 miljoner zloty. I förteckningen nedan sammanfattas det statliga stöd till omstrukturering som beviljats och är under planering till förmån för Odlewnia Śrem, enligt de uppgifter som de polska myndigheterna lagt fram i sina synpunkter rörande inledandet av granskningsförfarandet.

(24) Det sammanlagda nominella värdet av det statliga stödet uppgår till 43,6 miljoner zloty. Åtgärderna inbegriper en statlig garanti, ett lån på förmånliga villkor, direkta bidrag, anstånd med betalningen och avskrivning av offentligrättsliga skulder. En närmare beskrivning av de statliga stödåtgärderna ges i nedanstående tabell (på grundval av de uppgifter som lämnats av de polska myndigheterna).

Tabell 1

Beviljat statligt stöd

A	B	C	D	E	F
Nr	Förmodad dag för överenskommelse eller beslut	Stödbeviljande myndighet	Stödform	Nominellt värde (zloty)	Stödbelopp (zloty)
Statligt stöd som beviljats före anslutningen och inte är tillämpligt efter anslutningen					
1	19.03.2004	Borgmästaren i Śrem	Avskrivning av fastighetsskatteskulder, inklusive ränta, för perioden 1.3 – 30.6.2002	738 748,02	738 748,02
2	19.03.2004	Borgmästaren i Śrem	Avskrivning av skatteskulder	500 000,00	500 000,00
3	23.04.2004	ARP	Lån	4 000 000,00	4 000 000,00
4	28.04.2004	ARP	Kreditgaranti	14 000 000,00	14 000 000,00
5	30.04.2004	Borgmästaren i Śrem	Avskrivning av räntor på skatteskulder	200 353,90	200 353,90
			Totalt	19 439 101,92	19 439 101,92

[1] EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

A	B	C	D	E	F
Nr	Förmodad dag för överenskommelse eller beslut	Stödbeviljande myndighet	Stödform	Nominellt värde (zloty)	Stödbelopp (zloty)
		Statligt stöd som beviljats efter anslutningen			
6	20.05.2004	Ministeriet för vetenskap och informationsteknik	Bidrag	435 000,00	352 350,00
7	09.05.2005	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av socialförsäkringsavgifter (inkl. ränta)	5 385 415,31	134 585,81
8	17.10.2005	Styrelsen för vojvodskapet	Anstånd med betalning	855 438,78	105 369,44
9	Andra kvartalet 2007	Styrelsen för vojvodskapet	Delbetalning av miljöavgifter som förfallit till betalning t.o.m. 30.6.2003	1 272 657,45	247 003,92
10	Andra kvartalet 2007	Styrelsen för vojvodskapet	Delbetalning av räntor på miljöavgifter (se föregående punkt)	692 185,03	126 365,78
11	Andra kvartalet 2007	Styrelsen för vojvodskapet	Delbetalning av miljöavgifter som förfallit till betalning t.o.m. 30.6.2003	422 946,34	51 018,68
12	Andra kvartalet 2007	Styrelsen för vojvodskapet	Delbetalning av räntor på miljöavgifter (se föregående punkt)	274 950,10	33 167,04
13	Andra kvartalet 2007	Statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (PFRON)	Statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (PFRON). Delbetalning av avgifter som förfallit till betalning t.o.m. 30.6.2003.	803 221,50	148 274,11
14	Andra kvartalet 2007	Statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (PFRON)	Avskrivning av räntor på avgifter till PFRON som förfallit till betalning t.o.m. 30.6.2003	421 085,20	421 085,20
15	Andra kvartalet 2007	Statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (PFRON)	Delbetalning av avgifter till PFRON. Avgifterna för perioden juli 2003–januari 2004 erläggs i form av 20 delbetalningar kvartalsvis.	479 156,60	155 721,64

A	B	C	D	E	F
Nr	Förmodad dag för överenskommelse eller beslut	Stödbeviljande myndighet	Stödform	Nominellt värde (zloty)	Stödbelopp (zloty)
16	Andra kvartalet 2007	Statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (PFRON)	Avskrivning av räntor på avgifter till PFRON för perioden juli 2003–januari 2004.	38 392,87	38 392,87
17	Andra kvartalet 2007	Distriktsmyndigheten	Delbetalning av avgifter för permanent nyttjanderätt av mark för perioden t.o.m. 30.6.2003	263 496,00	34 701,67
18	Andra kvartalet 2007	Distriktsmyndigheten	Avskrivning av räntor på avgifter för permanent nyttjanderätt av mark för perioden t.o.m. 30.6.2003 (se föregående punkt)	137 890,00	18 159,78
19	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av socialförsäkringsavgifter för perioden t.o.m. 30.6.2003	4 077 498,51	46 619,38
20	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av räntor på socialförsäkringsavgifter för perioden t.o.m. 30.6.2003 (se föregående punkt)	2 306 780,00	26 341,18
21	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av avgifter till arbetsfonden (Fundusz Pracy) och fonden för garanterade sociala förmåner för anställda (Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych) som förfallit till betalning t.o.m. 30.6.2003	1 275 873,09	28 618,42
22	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av räntor på avgifter till arbetsfonden och fonden för garanterade sociala förmåner för anställda (se föregående punkt)	727 023,00	16 296,744
23	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av socialförsäkringsavgifter för perioden t.o.m. 30.6.2003	2 085 480,55	29 309,94

A	B	C	D	E	F
Nr	Förmodad dag för överenskommelse eller beslut	Stödbeviljande myndighet	Stödform	Nominellt värde (zloty)	Stödbelopp (zloty)
24	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Delbetalning av räntor på socialförsäkringsavgifter för perioden t.o.m. 30.6.2003 (se föregående punkt)	1 100 260,00	15 463,36
25	Andra kvartalet 2007	ZUS (Socialförsäkringsinstitutionen)	Avskrivning av verkställighetskostnader för betalningen av socialförsäkringsavgifter för perioden t.o.m. 30.6.2003.	641 593,80	641 593,80
26	Andra kvartalet 2007	Nationella fonden för miljöskydd och vattenförvaltning (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, NFOŚiGW)	Bidrag	470 000,00	470 000,00
			Statligt stöd som beviljats efter anslutningen	24 166 344,12	3 140 438,76
			Beviljat och planerat statligt stöd, sammanlagt belopp	43 605 446,04	22 579 540,68

Andra frågor som de polska myndigheterna tagit upp i sina synpunkter på inledandet av granskningsförfarandet

(25) För det första hävdar de polska myndigheterna att omstruktureringen var en framgång när det gäller lönsamheten för Odlewnia Śrem, eftersom företaget hittade en privat strategisk investerare, som tillför företaget det kapital som är nödvändigt och gör det möjligt för företaget att återfå trovärdigheten på marknaden.

(26) De polska myndigheterna underströk dessutom att företaget diversifierat sin produktion och riktat in sig på mer avancerad produktion med högre mervärde. Övergången till att tillverka järngjutgods med en vikt på över 300 kg visade sig vara ett lyckat drag. Flera konkurrenter hade nämligen upphört med produktionen inom detta segment av marknaden, vilket gjorde det möjligt för Odlewnia Śrem att inleda verksamhet inom segmentet.

(27) De polska myndigheterna hävdade att företaget inte längre har likviditetsproblem och att det betalar alla löpande utgifter inom utsatt tidsfrist.

(28) För det andra har de polska myndigheterna lagt fram argument för att betrakta Odlewnia Śrem som ett företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna från 2004 och därmed som berättigat till stöd för omstrukturering. De polska myndigheterna har hävdat att omstruktureringsperioden inleddes 2003, då företaget obestridligen befann sig i en svår situation. Den nettovinst på 3,9 miljoner zloty som Odlewnia Śrem noterade 2005 kan anses som ett tecken på att företagets lönsamhet återställts inom ramen för omstruktureringsprocessen.

(29) För det tredje lämnade de polska myndigheterna ytterligare information rörande det egna bidraget till de sammanlagda kostnaderna för omstruktureringen.

(30) Enligt de polska myndigheterna stod stödmottagaren för ett betydande eget bidrag. Omstruktureringskostnaderna uppgår till 43,6 miljoner zloty, medan de finansieringskällor som kan anses som det egna bidraget till omstruktureringen kan värderas till 23,7 miljoner zloty. Dessa omfattar bland annat kapital från den privata investeraren (16 miljoner zloty), intäkter från försäljning eller uthyrning av tillgångar (0,4 miljoner zloty) och det tillfälliga upphävandet av tillämpningen av kollektivavtalet för företag (7,3 miljoner zloty). När det gäller sistnämnda finansieringskälla anser de polska myndigheterna att åtgärden innebär sänkta kostnader för de anställdas förmåner, eftersom företaget temporärt befriats från betalning av avgifter till företagens socialförmånsfond (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych). Fonden har inrättats på frivillig basis av Odlewnia Śrem och de fackföreningar som verkar inom företaget och är inte lagstadgad. Inga offentliga medel utnyttjas således för ändamålet. De polska myndigheterna förklarade att beslutet fattades i samförstånd med fackföreningarna, som gick med på att en del av de anställdas förmåner skulle användas till förmån för omstruktureringen. Åtgärden kan därför anses som företagets eget bidrag.

(31) De polska myndigheterna vidhöll dessutom sin ståndpunkt att även följande ingår i företagets eget bidrag till omstruktureringen:

— Avskrivning och delbetalning av offentligrättsliga skulder till ett belopp av 2 miljoner zloty, på grundval av den överenskommelse om omstrukturering som gjorts med företagets fordringsägare.

— Handelskrediter som beviljats av företagets leverantörer, dvs. en förlängning av betalningsfristen för fakturor för råvaror och tjänster, enligt de polska myndigheterna till ett belopp av 2,5 miljoner zloty.

— Fordringar på kunder, värderade till 9 miljoner zloty (lösgjorts genom införande av kortare betalningsfrister för kunderna).

(32) När det gäller kraven på att begränsa snedvridningen av konkurrensen framhåller de polska myndigheterna att företagets produktion av järngjutgods till industriutrustning minskat med 50 % (från ca 11 000 till 5 500 ton). Företagets beslut att upphöra med tillverkningen av järngjutgods till vindkraftverk kan likaså anses som en kompensationsåtgärd.

(33) Enligt de polska myndigheterna har efterfrågan på båda typerna av produktion ökat under de senaste åren och denna utveckling förväntas fortsätta. De polska myndigheterna påpekade vidare att Odlewnia Śrem har tekniska möjligheter att producera lika stora volymer som före omstruktureringen, men företaget har åtagit sig att minska produktionen av järngjutgods till industriutrustning och att helt upphöra med produktionen av järngjutgods till vindkraftverk. Enligt de polska myndigheterna kan man därför anse dessa åtgärder som kompensationsåtgärder.

BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA

Definition av Odlewnia Śrems slutprodukter

(34) Kommissionen måste fastställa om Odlewnia Śrems slutprodukter hör till stålsektorn, eftersom kommissionen i sitt meddelande Stöd till undsättning och omstrukturering samt nedläggningsstöd till stålsektorn [1] anser att ”stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter inom stålsektorn enligt definitionen i bilaga B till de sektorsövergripande rambestämmelserna inte är förenligt med den gemensamma marknaden”.

(35) I bilaga B till de sektorsövergripande rambestämmelser för regionalstöd till stora investeringsprojekt [2] (de sektorsövergripande rambestämmelserna) som gällde när stödet beviljades hänvisas till numret i Kombinerade nomenklaturen [3] (KN) för produkter som betraktas som stål. I KN är stålprodukterna fördelade på två kapitel. Kapitel 72 omfattar ”järn och stål” och kapitel 73 ”varor av järn eller stål”.

(36) Enligt bilaga B till de sektorsövergripande rambestämmelserna betraktas följande varor av järn och stål som stål:

— Spont.

— Räler och sliprar.

— Sömlösa rör och ihåliga profiler.

— Svetsade rör av järn eller stål med en ytterdiameter på mer än 406,4 mm.

(37) Enligt de uppgifter som lämnats av de polska myndigheterna tillverkar Odlewnia Śrem inte någon av de ovannämnda produkterna. Företaget tillverkar inte heller någon av de produkter som förtecknas i kapitel 72 med rubriken ”järn och stål”, men använder dessa produkter, t.ex. tackjärn, som råmaterial för sina egna produkter.

(38) Företaget tillverkar avancerade slutprodukter för specialändamål som i KN faller under nummer 7325 ”Andra gjutna varor av järn eller stål” och relevanta undernummer, t.ex. 7325 10 ”Av icke-aducerat gjutjärn” och 7325 99 10 ”Av aducerat gjutjärn”.

(39) Enligt bilaga B till de sektorsövergripande rambestämmelserna betraktas inte dessa varor av järn och stål som stål.

(40) Sammanfattningsvis kan det konstateras att omstruktureringsstödet till Odlewnia Śrem inte är olagligt i sig självt, men stödets förenlighet med den gemensamma marknaden måste bedömas av kommissionen i enlighet med de gällande riktlinjerna från 2004.

Kommissionens behörighet

(41) Eftersom en del av åtgärderna i föreliggande fall genomfördes före Polens anslutning till EU, dvs. före den 1 maj 2004, måste kommissionen först fastställa om den är behörig att behandla dessa åtgärder.

(42) Stödåtgärder som genomförts före anslutningen och som inte är tillämpliga efter anslutningen får inte granskas av kommissionen vare sig på grundval av övergångsordningen enligt bilaga IV.3 till anslutningsfördraget eller de förfaranden som avses i artikel 88 i EG-fördraget. Varken i anslutningsfördraget eller i EG-fördraget krävs det att kommissionen bedömer sådana stödåtgärder eller ges kommissionen bemyndigande att bedöma dem.

[1] EGT C 70, 19.3.2002, s. 21.
[2] EGT C 70, 19.3.2002, s. 8.
[3] EGT L 279, 23.10.2001, s. 1.

(43) Däremot skulle åtgärder som genomförts efter anslutningen utgöra nytt stöd och falla inom kommissionens behörighetsområde enligt det förfarande som fastställs i artikel 88 i EG-fördraget. För att bedöma vid vilken tidpunkt en viss stödåtgärd genomförts är det relevanta kriteriet den bindande rättsakt genom vilken den behöriga nationella myndigheten förbinder sig att bevilja stödet ([1]).

(44) Enskilda stödåtgärder anses inte vara tillämpliga efter anslutningen, om de exakta kostnaderna för staten var kända när stödet beviljades.

(45) På grundval av den information som har lämnats av de polska myndigheterna har kommissionen kunnat fastställa vilka stödåtgärder som beviljats före anslutningen och inte är tillämpliga efter anslutningen. De finns angivna i den första delen av tabell 1, och deras sammanlagda värde har fastställts till 19,4 miljoner zloty. När det gäller de övriga åtgärderna har det fastställts att de inte hade beviljats före anslutningen. Åtgärder till ett värde av 24,2 miljoner zloty ansågs således ha beviljats efter anslutningen, i enlighet med vad som anges i skäl 23.

STATLIGT STÖD I DEN MENING SOM AVSES I ARTIKEL 87.1 I EG-FÖRDRAGET

(46) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som lämnas av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(47) Den anmälda garantin, lånet, bidraget, avskrivningarna och anståndet med betalning samt delbetalningen av de offentligrättsliga skulderna innebär användning av statliga medel. Dessutom medför de en fördel för företaget eftersom företagets kostnader minskas. Eftersom Odlewnia Śrem var ett företag i svårigheter skulle det inte ha kunnat erhålla sådan finansiering på marknaden på motsvarande villkor. Denna förmån innebär därför en snedvridning av konkurrensen.

(48) Den polska staten var redo att avstå från inkomsterna från skatter och miljöavgifter och, genom att bevilja bidrag och garantier, skapa betydande fördelar för företaget i förhållande till dess konkurrenter. Det har inte lagts fram några bevis för att de polska myndigheterna agerade som en privat fordringsägare, och de medgav i sin anmälan av stödet att det var fråga om statligt stöd.

(49) Stödmottagaren är verksam på marknaden för järngjutgods och exporterar sina produkter till andra EU-medlemsstater. Kriteriet för påverkan på handeln inom gemenskapen uppfylls således.

(50) Av denna anledning betraktades de åtgärder som inte beviljats före anslutningen och som utgör nytt stöd som statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget. Detta ifrågasätts inte av de polska myndigheterna.

Stödets förenlighet med den gemensamma marknaden: undantag enligt artikel 87.3 i EG-fördraget

(51) De undantag som anges i artikel 87.2 i EG-fördraget är inte tillämpliga i föreliggande fall. Eftersom det främsta syftet med stödet är att återställa den långfristiga lönsamheten för företaget är det av de undantag som fastställs i artikel 87.3 i EG-fördraget endast undantaget enligt artikel 87.3 c som kan tillämpas, dvs. beviljande av statligt stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

Tillämplig rättslig grund

(52) Kommissionen har bedömt de åtgärder som utgjorde nytt stöd och omstruktureringsplanen i sin helhet i enlighet med de gällande riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. De nu gällande riktlinjerna från 2004 trädde i kraft den 10 oktober 2004.

(53) Såsom konstateras i kommissionens beslut om inledande av det formella granskningsförfarandet kan omstruktureringens förenlighet med den gemensamma marknaden bedömas endast genom att ett helhetsperspektiv anläggs på omstruktureringen. Alla stödåtgärder, inte bara det beviljade stödet, måste tas i beaktande för att fastställa om planen leder till att lönsamheten återställs, om stödet är begränsat till vad som är absolut nödvändigt och vilka kompensationsåtgärder som är lämpliga.

Företagets stödberättigande

(54) Eftersom Odlewnia Śrem 2005 uppvisade en nettovinst på 3,9 miljoner zloty tvivlade kommissionen på att företaget kunde anses som ett företag i svårigheter i den mening som avses i riktlinjerna från 2004 och därmed vara berättigat till omstruktureringsstöd. Kommissionens tvivel berodde främst på bristande information rörande tidpunkten för inledandet av omstruktureringsperioden. Kommissionen kunde därför inte fastställa den exakta tidpunkt som skulle vara utgångspunkt för bedömningen av huruvida Odlewnia Śrem var berättigat till stöd. De polska myndigheterna har förklarat att omstruktureringsperioden inleddes 2003, och den nettovinst som företaget gjorde 2005 bör ses som ett tecken på att företaget återvunnit lönsamheten inom ramen för omstruktureringsprocessen.

([1]) Förstainstansrättens dom av den 14 januari 2004 i mål T-109/01, Fleuren Compost mot kommissionen, REG II-127, punkt 74.

(55) Kommissionen har förvissat sig om att Odlewnia Śrem, när omstruktureringen inleddes 2003, var ett företag i svårigheter i den mening som avses i punkt 9 ff. i riktlinjerna från 2004 och därför var berättigat till omstruktureringsstöd.

Återställande av lönsamheten

(56) I riktlinjerna från 2004 anges att ”omstruktureringsplanen, som skall ha en så kort varaktighet som möjligt, skall göra det möjligt att återställa företagets långfristiga lönsamhet inom en rimlig tid och på grundval av realistiska antaganden om de framtida villkoren för verksamheten. […] Förbättringen av lönsamheten skall i första hand uppnås genom […] interna åtgärder […]”.

(57) Det främsta och grundläggande problemet för Odlewnia Śrem var dess höga skuldsättningsgrad. Kommissionen anser att den ekonomiska omstruktureringen slutförts.

(58) Företaget har inte längre några likviditetsproblem och betalar alla löpande utgifter inom utsatt tidsfrist.

(59) I sitt beslut om inledande av det formella granskningsförfarandet uttryckte kommissionen farhågor om att omstruktureringen främst gick ut på finansiell omstrukturering och att den var otillräcklig när det gäller de industriella aspekterna. I de synpunkter som de polska myndigheterna lämnade efter kommissionens beslut om inledande av det formella granskningsförfarandet lade de fram tillräcklig bevisning för att man genom en modernisering av anläggningarna och omorientering av produktionen hade beaktat dessa aspekter i tillräcklig utsträckning.

(60) I sitt beslut om inledande av förfarandet uttryckte kommissionen tvivel rörande möjligheterna att hitta en privat investerare. Odlewnia Śrem lyckades dock få ett privat företag att investera i företaget, vilket ökade dess trovärdighet på marknaden.

(61) De flesta indikatorer i den finansiella analysen visar att företaget befinner sig i en bättre situation efter omstruktureringen, eftersom företagets likviditet, solvens och lönsamhet förbättrats.

(62) På grundval av ovanstående konstaterar kommissionen att dess tvivel huruvida planen skulle leda till att företagets lönsamhet återställs har skingrats.

Förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen

(63) Kommissionen hyste misstankar om att det anmälda omstruktureringsstödet medförde otillbörlig snedvridning av konkurrensen. De polska myndigheterna måste påvisa att minskningen av produktionen av järngjutgods till industriutrustning med 50 % och upphörandet av produktionen av järngjutgods till vindkraftverk utgjorde faktiska kompensationsåtgärder och inte enbart var orsakade av yttre faktorer, såsom minskad efterfrågan eller bristande förmåga att konkurrera på marknaden, och inte enbart utgjorde åtgärder som var nödvändiga för att återställa företagets lönsamhet.

(64) De polska myndigheterna har påvisat att lönsamhetsutsikterna är goda för båda typerna av produktion. De har också påvisat att Odlewnia Śrem har tekniska möjligheter att fortsätta produktionen på samma nivå som före omstruktureringen. De polska myndigheterna har åtagit sig att minska produktionen av järngjutgods till industriutrustning med 50 % och att helt upphöra med produktionen av järngjutgods till vindkraftverk. Kommissionen anser därför att åtgärderna kan betraktas som kompensationsåtgärder, och inte enbart som åtgärder som är nödvändiga för att återställa företagets lönsamhet.

Begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt

(65) De polska myndigheterna har lagt fram detaljerade uppgifter om de belopp som kan betraktas som stödmottagarens eget bidrag till kostnaderna för omstruktureringen.

(66) Kommissionen har ingen skyldighet att ta ställning till huruvida de inslag som anges i skäl 31 kan betraktas som företagets eget bidrag till omstruktureringen, men anser att de åtgärder som anges i skäl 30 kan anses som företagets eget bidrag.

(67) När det gäller finansieringskällorna för omstruktureringen kan det sammanfattningsvis konstateras att 23,7 miljoner zloty kan anses som ett bidrag till omstruktureringen från stödmottagarens egna resurser eller från externa resurser som dock inte utgör statligt stöd. De sammanlagda kostnaderna för omstruktureringen, inklusive de kostnader som uppkommit före EU-anslutningen, uppgår till 43,6 miljoner zloty. Odlewnia Śrems eget bidrag uppgår således till 54 % av de sammanlagda kostnaderna för omstruktureringen.

(68) I riktlinjerna från 2004 anges miniminivån för det egna bidraget till omstruktureringen som 50 %. Kommissionen anser därför att det egna bidraget är betydande, och mot bakgrund av de uppgifter som lämnats är stödet begränsat till vad som är absolut nödvändigt.

(69) Företaget är dessutom beläget i Stalowa Wola, som ligger i en region som är berättigad till regionalstöd enligt artikel 87.3 a i EG-fördraget. Detta faktum bör uttryckligen betraktas som en ytterligare faktor som talar för att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden (se punkt 56 i riktlinjerna från 2004).

SLUTSATSER

(70) Kommissionen anser att Polen har genomfört det berörda stödet i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget. Kommissionen anser dock att det statliga stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Polen beviljat Odlewnia Śrem till ett belopp av 43,6 miljoner zloty är förenligt med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 c i EG-fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Polen.

Utfärdat i Bryssel den 10 december 2008.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen